

PRZECIWWSKAZANIA, PRZYGOTOWANIE

Istotnym przeciwwskazaniem do wykonania badania tomografii komputerowej jest:

- nadczynność tarczycy,
- ciąża pacjentki,
- upośledzenie funkcji nerek,
- nadwrażliwość na środek cieniujący (kontrast).

Wymienione przeciwwskazania są względne, ponieważ nie ma bezwzględnych przeciwwskazań do wykonania tomografii komputerowej. Wykonuje się ją nawet u pacjentów z niewydolnością nerek, odpowiednio planując dializy.

Kwalifikacja chorego do badania, czyli rozważenie wskazań i przeciwwskazań do badania oraz ewentualne przygotowanie pacjenta do TK i zaplanowanie postępowania po wykonaniu badania TK, należą do obowiązków lekarza zlecającego badanie. W pracowni TK wykonuje się jedynie wszystkie czynności związane bezpośrednio z wykonaniem badania. Informację jak przygotować się do badania znajdą Państwo na kartce dopiętej przez rejestrację do skierowania. Do badania z podaniem środka kontrastowego należy być na czczo. Rano proszę wziąć niezbędne leki i popić niewielką ilością wody. Gdy badanie jest w godzinach popołudniowych należy zaprzestać jedzenia i picia minimum 4 godziny przed badaniem. Badanie bez podania środka kontrastowego nie wymaga ograniczeń w spożywaniu posiłków.

Bezpośrednio przed badaniem prosimy zdjąć biżuterię, wyjąć metalowe przedmioty (telefony komórkowe również) z kieszeni - są one przyczyną powstawania tzw. artefaktów, czyli zakłóceń w obrazie. Aktualny wynik oznaczenia kreatyniny we krwi i eGFR, proszę okazać technikowi, gdy o to poprosi. Do badań obejmujących miednicę należy zgłosić się z wypełnionym pęcherzem moczowym.

Uniwersytecki Szpital Kliniczny
w Poznaniu

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA Informator dla pacjenta

Dział Diagnostyki Obrazowej,
ul. Szamarzewskiego 84, 60-569 Poznań
Infolinia 459 59 59 99
www.usk.poznan.pl

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA

Tomografia komputerowa wykorzystuje promieniowanie rentgenowskie (takie jak przy klasycznym zdjęciu RTG klatki piersiowej) do obrazowania ludzkiego ciała. Lampa rentgenowska wykonuje szereg ekspozycji, z których komputer rekonstruuje obraz. Promieniowanie jonizujące (rentgenowskie) przechodzące przez ciało jest pochłaniane w różnym stopniu w zależności od struktur przez które przenika, co umożliwia zobrazowanie poszczególnych narządów. Tomograf komputerowy składa się z obrotowego pierścienia, który zawiera źródło promieniowania, oraz stołu, na którym leży pacjent. W czasie badania stół z pacjentem powoli się przesuwają. Badanie jest bezbolesne, zwykle nie powoduje u pacjentów klaustrofobii. Czas badania waha się od kilku do kilkunastu minut, jednak czas samego narażenia na promieniowanie jest znacznie krótszy – jedynie kilkanaście sekund.

Technicy poproszą Państwa o wstrzymanie oddechu na czas skanowania (obrazowania), które trwa kilka - kilkanaście sekund. W tym czasie pacjent powinien leżeć bez ruchu. Przez cały czas badania macie Państwo kontakt poprzez mikrofon z obsługą aparatu.

KONTRAST

Większość badań tomografii komputerowej wykonuje się z podaniem środka kontrastowego. Środki kontrastowe zawierają cząsteczki jodu, który bardzo silnie pochłania promieniowanie rentgenowskie. Podawane są zazwyczaj dożylnie (poprzez tzw. wenflon), a czasem doustnie lub inną drogą w zależności od typu badania. W trakcie dożylnego podawania kontrastu wiele osób czuje „ciepło” w okolicy wkłucia, lub w całym ciele – nie jest to przyjemne uczucie, ale nie stanowi przeciwwskazania do podania kontrastu. Kilka procent Polaków ma uczulenie na jodowe środki kontrastowe. W przypadku, gdy kiedykolwiek po podaniu kontrastu wystąpiły objawy alergiczne (począwszy od najcięższej postaci, czyli wstrząsu, poprzez wysypki, świąd, duszność, niepokój) należy przed badaniem poinformować o tym: lekarza kierującego na badanie, technikę tomografii komputerowej, lekarza radiologa. Reakcja alergiczna może wystąpić w trakcie badania TK z podaniem środka cieniującego lub bezpośrednio po nim. Jeśli pojawią się: lęk, świąd, duszność, nudności - należy natychmiast powiadomić o tym personel medyczny.

Uszkodzenie nerek przez kontrast

Dożylne podanie środka cieniującego niesie ze sobą ryzyko uszkodzenia nerek. Aby zmniejszyć ryzyko takiego uszkodzenia przed badaniem tomograficznym należy oznaczyć we krwi poziom kreatyniny - to proste badanie pozwala wcześniej zidentyfikować pacjentów z grupy ryzyka uszkodzenia nerek przez kontrast.